

Vitale sportvereniging of open sportclub?

Introductie

Het aantal sportverenigingen in daalt, ledenaantallen stagneren en marktaandeel wordt verloren ten opzichte van andere typen sportaanbieders. Ondertussen staat sponsoring onder druk en de regelgeving wordt steeds complexer. Onder druk van externe invloeden staat het voor-en-door leden principe (mutual support) onder druk en worden sportverenigingen steeds meer een maatschappelijke (service delivery) dienstverlener (Handy, 1988). Daarbij richt het overheidsbeleid zich steeds meer op het principe van de open sportclub, waarbij de maatschappelijke rol van de vereniging voorop staat en steeds minder op verenigingsondersteuning en vitalisering van sportverenigingen (o.a. VWS, 2013). Maar hoe vitaal en open zijn onze sportverenigingen al? En hoe kijken de leden naar deze ontwikkeling?

Methode

Er is informatie verzameld over de vitaliteit en openheid van sportverenigingen in Noord-Nederland in 2013 (n=94) en 2014 (n=142). Daarnaast zijn de leden van de desbetreffende verenigingen bevraagd middels vragenlijsten (n=4810). Er is cross-sectioneel onderzoek uitgevoerd of de leden van verschillende typen clubs (vitaliteit, maatschappelijke rol, grootte) verschillend naar deze thematiek kijken.

Resultaten

Vrijwel alle clubs die participeerden in dit onderzoek hebben voldoende bestaansrecht. Vooral accommodaties, begeleiding en aanbod worden hoog gewaardeerd. Van de ongezonde vereniging worden financiën (17%), ledenterugloop (21%) en onvoldoende vrijwilligers (21%) als zwakte aangemerkt. De vitaliteit op lange termijn is minder zeker. Vooral de kwaliteit van het bestuur en het gevoerde beleid wordt bij veel clubs minder hoog gewaardeerd. Wel geeft 92% van de leden aan de toekomst van de vereniging met vertrouwen tegemoet te zien. De leden geven aan met name een maatschappelijke rol voor de vereniging te zien die dicht bij het inhoudelijk doel van de vereniging ligt (sportstimulering, sport in de wijk, sportiviteit) en veel draagvlak om hier een bijdrage aan te leveren is er onder de leden niet.

Discussie/conclusie

De leden van de meeste sportverenigingen zien tegen de beleidstrend in slechts in beperkte mate een maatschappelijke rol voor sportverenigingen. In de presentatie bediscussiëren wij de vitaliteit en openheid van de huidige sportclubs in Noord-Nederland en in hoeverre de houding van de leden de implementatie van beleid rondom deze thema's moeilijk maakt.

Literatuur

Handy, C. (1988). *Understanding Voluntary Organizations*. Londen: Penquin Books.

Ministerie van VWS (2011). *Programma 'Sport en bewegen in de buurt'*. Den Haag: Ministerie van VWS.